

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/17/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616200747
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5616200747.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou Mgr. Slavomírou Mlynarčíkovou vo vecí starostlivosti súdu o maloleté deti E. F., nar. XX. XX. XXXX a A. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako otec, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti rodičov: P. U., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom D., U. XXXX/XXX a D. F., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XXX, právne zastúpený FIAČAN & PARTNERS, s.r.o., so sídlom M. Pišúta 936/16, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 36 861 251, v konaní o určenie výživného na čas do rozvodu, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na Okresnom súde Liptovský Mikuláš 1. 2. 2016 sa navrhovateľ -otec maloletých detí domáhal, aby súd uložil odporkyni - matke maloletých detí povinnosť prispievať na výživu každého z maloletých detí po 100 eur mesačne, počnúc od 1. 2. 2013 do 20. 2. 2014 a nedoplatok na zročnom výživnom za toto obdobie vo výške po 1.271,43 eur na každé z detí uložil odporkyni zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Návrh odôvodnil tým, že rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/164/2012-238 zo dňa 27. 1. 2014 nadobudol právoplatnosť vo výroku, ktorým bolo manželstvo rozvedené dňa 21. 2. 2014. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 9P/164/2012-436 zo dňa 28. 12. 2015 súd zveril maloleté deti na čas po rozvode do osobnej starostlivosti navrhovateľa a určil povinnosť prispievať na výživu každého z maloletých detí matke po 40 eur mesačne, počnúc od právoplatnosti rozsudku o rozvode z 21. 2. 2014. Rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti od októbra 2011 a z dokazovania v konaní sp. zn. 9P/164/2012 vyplýva, že navrhovateľ sa osobne stará o maloleté deti nepretržite od apríla 2012 až doposiaľ. Za toto obdobie odporkyňa dobrovoľne neplnila svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom v akejkoľvek forme. Navrhovateľ si vyživovaciu povinnosť k deťom plnil vo forme osobnej starostlivosti a poskytovaním vecných plnení v podobe bývania, stravovania, ošatenia a iné. Navrhovateľ je invalidný dôchodca a jeho majetkové pomery ako aj pomery odporkyne sú uvedené v konaní sp. zn. 9P/164/2012. Maloleté deti majú výdavky obvyklé výdavkom detí v ich veku, t. j. na ošatenie, záujmové krúžky, stravné v školskej jedálni a iné.

Navrhovateľ - otec maloletých detí D. F. na pojednávaní vypovedal, že návrh som podal kvôli výživnému, lebo im patrí. Deti si zaslúžia všetko, lieky, obliecť sa. Ako správny otec, čo im videl na očiach, to som im kúpil. Býval s deťmi u rodičov. On mal dôchodok 250 eur a príspevok 50 eur od sociálky na dopravu, rodinné prídavky. Rodičom prispieval na bývanie sumou 50 eur. Spoločne hospodárili s jeho rodičmi. Nakupovali spolu. Matka chodila do 5. ročníka základnej školy do L. a A. chodila do 4. ročníka základnej

školy do C.. A. sa stravovala v škole v C. a E. niekedy v škole, ale keď zle navarili, tak doma. V tom čase mali dcéry školské výlety. V roku 2013 a roku 2014 matka nijakým spôsobom neprispela na výživu maloletých detí, ani na meniny, narodeniny a Vianoce. Rodinné prídavky som poberal on. Nevedel uviesť prečo nepodal návrh na určenie výživného už v tom čase, za ktoré ho žiada. Nevedel uviesť, či mu v podaní návrhu bránila nejaká prekážka.

Právny zástupca otca maloletých detí argumentoval, že navrhovateľ má právo podať návrh na určenie výživného tri roky spätne ako priznáva zákon o rodine. Je to jeho právo a vôbec nesúvisí s tým, prečo ho podal neskôr. V zmysle § 77 ods. 1 zákona o rodine dôvody hodné osobitného zreteľa nespočívajú v tom, či navrhovateľ podá návrh neskôr, aké sú jeho motívy. Dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajú výhradne v pomeroch účastníkov konania, prečo sa nehradilo výživné a ostatných okolnostiach prípadu. Nesúvisí to s tým, že ak návrh podával neskôr, že mu peňažné prostriedky nechýbali. Dôvodom hodných osobitného zreteľa nie je, že deti nevidia matku. Matka neurobila žiadny krok, aby si získala späť deti. Žije tam kde žije. Viac ako dva roky ich nebola pozrieť. Súd v predchádzajúcom konaní 9P/164/2012 určoval výživné ku dňu právoplatnosti rozvodu 21. 2. 2014 a určil výživné vo výške 50 eur mesačne na každé dieťa v spojení s rozsudkom krajského súdu. Súd vychádzal z toho, že odporkyňa si v letných mesiacoch roku 2015 zabezpečila byt a zobrala si úver a bral na zreteľ náklady na bývanie byte odporkyne. V tomto konaní je riešené výživné za rok 2013 a prvé dva mesiace roku 2014. Odporkyňa v tomto čase takéto náklady na bývanie a na splácanie úveru nemala. Výživné vo výške 100 eur mesačne za čas od 1. 2. 2013 do 20. 2. 2014 je primerané a zodpovedá veku a schopnostiam, potrebám a pomerom otca a maloletých detí. Navrhovateľ nepodal návrh na určenie výživného, pretože sa čakalo na výsledky zložitého dokazovania v konaní vedenom pod sp. zn. 9P/164/2012, nielen čo sa týka rozvodu, ale aj výchovy a výživy maloletých detí. Toto konanie prebiehalo dlhšie. Otec výživné vyvažoval svojou osobnou starostlivosťou, vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov spätne za žalované obdobie. Nežaloval, lebo vedel, že čaká na výsledky zložitého dokazovania, ktoré by sa zbytočne opakovalo a to pomerov na obidvoch stranách. Preto až po skončení konania 9P/164/2012 podal návrh na určenie výživného za tri roky spätne. Dôvody hodné osobitného zreteľa sú, že čiastočný invalidný dôchodok otca bol príjmom troch osôb. Príjem odporkyne vo výške 400 eur bol čisto jej príjmom. Odporkyňa bola schopná prispievať rodičom 100 euro mesačne, preto je výživné po 100 euro pre každé dieťa absolútne primerané. Pracuje ako čašníčka a je všeobecne známe, že okrem základných plátov majú čašníci ďalšie bonusy. V konaní o rozvode manželstva rodičia maloletých detí argumentovali tým, že nejde o práva rodičov navrhovateľa, ale ak sa mali starať, to bolo v poriadku. Práve v tom sú dôvody hodné osobitného zreteľa, že príjmom navrhovateľa bol iba invalidný dôchodok a potreby na výživné kompenzovali rodičia navrhovateľa.

Odporkyňa - matka maloletých detí na pojednávaní vypovedala, že výživné neplatila. Neplatila priamo deťom, ale mame navrhovateľa platila telefón 36 eur mesačne. Je to málo a na výchovu detí to nestačí, ale oni deti vychovali tak, že nemajú mamu a proti nej. Na sviatky deťom posielala sms - ky a párkrát kúpila nejaký darček, ale od nej ho nechceli, tak ho tam len položila. Keby nejaké peniaze poslala poštou, tak to zaprú. Riešila to tak, že deťom otvorila účet a peniaze im ukladá tam. Nepamätá sa, kedy deťom otvárala účet. Na výlety prispieť nemohla, lebo o mnohých ani nevedela. Deti jej na sms - ky neodpovedali. Viac ju mrzí, že keď ich prišla navštíviť odmietali ju, stál tam buď ich otec alebo stará matka. V tom čase žila u rodičov a prispievala im 100 eur mesačne. V tom čase bola zamestnaná a jej čistý priemerný mesačný príjem bol do 380 eur. Bola poberateľkou rodinných prídavkov, ale boli zasielané na účet navrhovateľa. So spätným výživným nesúhlasí. Hlavne z dôvodu, že deti sú vychovávané proti nej, aj keď peniaze potrebujú. Spätné výživné sa začalo riešiť na začiatku roka a nevie, či to nesúvisí s tým, že prestala platiť telefón navrhovateľovej mame. Úver a byt nadobudla v auguste 2015. Celý rok 2013 a 2014 pracovala ako čašníčka. Ak otec detí nemá na ich výživu nech sa ich vzdá. Ona by som od neho žiadne peniaze nechcela. Tieto peniaze sú iba na súdne ťahanice.

Kolízny opatrovník maloletých detí uvádzal, že ponecháva na zváženie súdu, či sú vo veci dôvody hodné osobitného zreteľa, keď otec nežiadal výživné po ukončení spoluzitia a po začatí konania o rozvod. Akékoľvek výživné je v prospech maloletých detí.

Okrem výsluchu rodičov maloletých detí súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín v spise z čísla listu 1 - 48: fotokópia rozsudku o rozvode manželstva rodičov maloletých detí číslo listu 4 - 13, fotokópia rozsudku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode prvostupňovým súdom číslo listu 14 - 22, lustrácia v Sociálnej poisťovni otca maloletých detí číslo listu 25, správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš číslo listu 31 - 35, správa Sociálnej poisťovne, pobočky Liptovský Mikuláš číslo listu 36 - 37, výťahok prehľadu o vyplatenej dávke v nezamestnanosti číslo listu 38 - 39, výťahok prehľadu vyplatených nemocenských dávok navrhovateľa číslo listu 40, prehľad vyplácania invalidného dôchodku číslo listu 41 - 42, vyjadrenie matky číslo listu 43 - 44, potvrdenie o príjme matky číslo listu 45 - 47, mzdové listy matky číslo listu 46 - 47 a obsah pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/164/2012.

Zhodnotiac vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti mal súd preukázané:

62 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, ďalej iba ZR

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará (veta prvá).

§ 77 ZR

(1) Právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Predmetom konania je výživné na maloleté deti tri roky spätne odo dňa začatia konania (na čas do rozvodu manželstva rodičov maloletých detí). Konanie sa začalo na súde dňa 1. 2. 2016. Manželstvo rodičov maloletých detí bolo právoplatne rozvedené 21. 2. 2014 rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 27. 1. 2014 č. k. 9P/164/2012-238. V časti o úprave pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode po zrušení prvostupňového rozsudku Krajským súdom v Žiline rozhodol Okresný súd rozsudkom zo dňa 28. 12. 2015 č. k. 9P/164/2012-436, ktorým boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca. Prvostupňový súd uložil matke maloletých detí prispievať na ich výživu po 40 eur mesačne, počnúc od právoplatnosti rozsudku o rozvode 21. 2. 2014. Proti tomuto rozsudku sa otec maloletých detí odvolal a Krajský súd v Žiline zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu v časti o výživnom tak, že uložil matke maloletých detí povinnosť prispievať na výživu každého z detí sumou po 50 eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, t. j. 21. 2. 2014. Medzi účastníkmi nebolo sporné a vyplýva to aj z výsledkov dokazovania v konaní 9P/164/2012, že v rozhodnom období od 1. 2. 2013 do 20. 2. 2014 rodičia maloletých detí nežili v spoločnej domácnosti. Maloleté deti žili v spoločnej domácnosti s otcom a prarodičmi z otcovej strany, s ktorých pomocou sa otec staral o maloleté deti. Matka na výživu maloletých detí neprispievala. V tom čase bol čistý priemerný mesačný príjem matky detí 378,24 eur. Matka maloletých detí žila v spoločnej domácnosti s rodičmi, ktorým prispievala na bývanie sumou 100 eur mesačne. Otec maloletých detí bol v roku 2013 a 2014 poberateľom invalidného dôchodku vo výške 251 eur mesačne. Okrem toho bol poberateľom príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla v rokoch 2013 a 2014 po 33,09 eur mesačne a peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia za rok 2013 vo výške od 18,06 eur zvýšeného na 18,39 eur mesačne. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že aj keď poberateľkou rodinných prídavkov bola matka detí, tieto boli vyplácané na účet otca detí. Otec maloletých detí žil v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi v rodinnom dome, ktorým prispieval na bývanie po 50 eur mesačne a s rodičmi hospodárili spoločne, ktorý znášali všetky výdavky na bývanie a maloleté deti, ktoré nepokryl príjem otca. V roku 2013 (od septembra 2013) a začiatkom roku 2014 (od 1. 1. 2014 do 20. 2. 2014) navštevovala maloletá E. 5. ročník základnej školy v L. (od 1. 2. 2013 do 31. 8. 2013 školský rok 2012/2013 - 4. ročník v C.) a maloletá A. 4. ročník základnej školy v C. (od 1. 2. 2013 do 31. 8. 2013 školský rok 2012/2013 - 3. ročník). Maloleté mali obvyklé výdavky detí ich veku, boli zdravé, stravovali sa v školskej jedálni.

Konanie o rozvod začalo na návrh matky detí 12. 11. 2012, v tej dobe nežili rodičia detí v spoločnej domácnosti a maloleté deti žili s otcom a jeho rodičmi. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo dňa 11. 12. 2012 (sp. zn. 9P/164/2012, číslo listu 30) bol otec detí sebestačný, ale vyžadoval pomoc inej osoby (po infarkte a mozgovej príhode). Lekár Liečebne pre dlhodobu chorých Štiavnička oznámil súdu, že otec detí je schopný zúčastniť sa pojednávania a po prekonanej cievnej mozgovej príhode trpí ľahšou poruchou reči, je schopný slovnej komunikácie a pohybu s pomocou francúzskej barle (sp. zn. 9P/164/2012, číslo listu 43). Otec sa aktívne zúčastňoval nielen pojednávani, ale aj úkonov súvisiacich s konaním na súde (napr. psychologického vyšetrenia sp. zn. 9P/164/2012, číslo listu 52, vyšetrenia u znalca číslo listu 108 - 147). Od 29. 1. 2013 bol otec maloletých detí právne zastúpený (sp. zn. 9P/164/2012, číslo listu 47, 58). Podporne zo znaleckých posudkov (sp. zn. 9P/164/2012, číslo listu 340 - 349, 388 - 416) bolo zistené, že po mentálnej a fyzickej stránke nebola na strane otca detí prekážka, ktorá by mu bránila podať návrh na určenie výživného na čas do rozvodu, prípadne návrh na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. a) OSP (platenie výživného v nevyhnutnej miere). Súd môže priznať výživné na maloleté deti na dobu troch rokov späťne od začatia konania na súde, ale musí byť splnená zákonná podmienka existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa. Zákonodarca sprísnil možnosť priznávania výživného na maloleté deti späťne, sledujúc aby oprávnené osoby podávali návrh o určenie výživného bez zbytočného odkladu. Situácia otca maloletých detí, ktorý reálne zabezpečoval osobnú starostlivosť nebola ničím výnimočná z hľadiska splnenia kritérií na späťne priznanie výživného. Skutočnosť, že prebiehalo konanie o rozvod manželstva, ktoré bolo náročné na dokazovanie, v ktorom sa riešila aj úprava výkonu rodičovských práv a povinností (len na čas po rozvode) nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa. Otec mal počas celej doby vedomosť o mieste bydliska matky, zamestnaní matky, jej príjme a osobných pomeroch. Späťne priznanie výživného má výnimočný charakter a súd viedol dokazovanie k preukázaniu, či niečo bránilo otcovi požiadať o určenie výživného v čase za ktorý žiada späťne určenie výživného (rozsudok Krajského súdu v Žiline z 30. 5. 2007 č. k. 9CoP/26/2007. Preto aj keď bola splnená prvá zákonná podmienka, že matka maloletých detí neplnila vyživovaciu povinnosť k deťom nebolo splnené kritérium dôvodov hodných osobitného zreteľa na priznanie výživného na maloleté deti tri roky späťne. Z uvedených dôvodov súd návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré sa mohlo začať bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2)